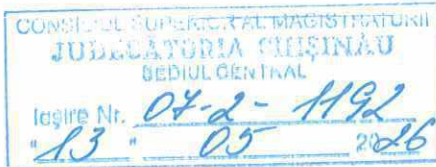

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU
(sediul central)**

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. N. Zelinski, 13
Email: jbotanica@justice.md; Tel.: +373 22/ 52-20-21
www.instante.justice.md

**Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28**

Judecătoria Chișinău (sediul central), Vă expediază încheierea din data de 08 mai 2026, precum și înscrisurile ce interesează soluționarea excepției de neconstituționalitate în privința prevederilor art. 115 alin. (1) lit. d), art. 217 și art. 226 din Legea insolvenței nr. 149/2012, și înscrisurile ce interesează soluționarea excepției de neconstituționalitate în privința prevederilor art. 5 alin. (5) din Legea insolvenței nr. 149/2012, ridicate la cererea avocatului Leșanu Tudor acționând în interesele debitorului SRL "Șafranăx", în cadrul examinării cererii introductive a creditorului AMCO-Asset Management Company SPA privind revocarea planului și intrarea în faliment a debitorului SRL "Șafranăx" – 2i-249/2018.

Anexe:

1. Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central), din 08.05.2026 - **5 file**.
2. Cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate
3. 2 Sesizare privind excepția de neconstituționalitate.

**Vicepreședinte interimar
al Judecătoriei Chișinău sediul (central)**

Arhip Alexandru

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

a articolului 5 alin.(5) din Legea insolvenței în partea în care norma stabilește competența instanței de insolvență pentru soluționarea cererii depuse de administratorul insolvenței sau de comitetul creditorilor privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment, însă nu prevede expres aceeași competență pentru cererea depusă de creditorul individual în temeiul art. 217 alin. (1) și art. 226 alin. (1) din aceeași lege.

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

„30” martie 2026

A.2. Autorul excepției de neconstituționalitate

1. **Denumirea și sediul:** SRL „Șafranăx”, mun. Chișinău, sec. Centru, str. Armenească, 15
2. **Numărul și data înregistrării:** 1002600024928 din 15 august 1997
3. **Numele administratorului:** Mînzat Valentin
4. **Numele reprezentantului:** Leșanu Tudor
5. **Profesia:** Avocat

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței

1. La 07.06.2017, administratorul SRL "Șafranăx" a înaintat cerere introductivă privind recunoașterea debitorului în dificultate financiară și intentarea procedurii accelerate de restructurare față de SRL "Șafranăx".
2. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2017 s-a admis cererea introductivă depusă de debitorul SRL „Șafranăx” privind intentarea procedurii accelerate de restructurare, s-a instituit perioada de observație și s-a desemnat în calitate de administrator provizoriu Negură Cristina, totodată fiind stabilită pentru data de 23.10.2017 termenul limită de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor asupra patrimoniului debitorului, 31.10.2017 termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului de creanțe.
3. Potrivit încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, pricina intentată la cererea introductivă a SRL "Șafranăx" privind intentarea procedurii accelerate de restructurare, a fost transmisă pentru examinare instanței competente – Judecătoria Chișinău.
4. Prin încheierea judecătoriai Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 16 februarie 2018, a fost primit în procedură cauza dată și stabilită ședința de validare a creanțelor pentru data de 23.04.2018, ora 14-00 și adunarea creditorilor de votare a planului procedurii accelerate de restructurare pentru data de 26.04.2018, ora 14-00.
5. La 22.05.2018, administratorul provizoriu SRL "Șafranăx", Negură Cristina a prezentat instanței de insolabilitate procesul-verbal din 11.05.2018 al adunării repetate a creditorilor SRL "Șafranăx" în procedură accelerată de restructurare, solicitând instanței confirmarea planului procedurii accelerate de restructurare a SRL "Șafranăx", acceptat de către adunarea repetată a creditorilor SRL "Șafranăx" din 11.05.2018.
6. Prin hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 24 mai 2018, a fost confirmat planul procedurii accelerate de restructurare a SRL "Șafranăx", acceptat de către adunarea repetată a creditorilor SRL "Șafranăx" din 11.05.2018. S-a încetat procedura accelerată de restructurare și s-a aplicat în privința debitorului SRL "Șafranăx" planul procedurii accelerate de restructurare. S-a confirmat în funcția de administrator al insolabilității SRL "Șafranăx" pe perioada planului procedurii accelerate de restructurare, administratorul autorizat Negură Cristina, deținătoarea autorizației nr. 73 din 14.01.2015.
7. Potrivit Tabelului definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SRL "Șafranăx", creanța creditorului BC "Eximbank Gruppo Veneto Banca" SA a fost validată cu valoarea de 62 061 148,82 lei la creanțe garantate.
8. La data de 13.12.2024 reprezentantul AMCO-Asset Management SPA a depus cerere privind revocarea planului de restructurare accelerată și trecerea SRL „Șafranăx” în faliment.
9. Cererea de revocare a Planului procedurii de restructurare și trecerea SRL „Șafranăx” în procedură de faliment se află în examinare pe rolul Judecătoria Chișinău, sediul Central.

C. Obiectul sesizării

10. Prezenta excepție de neconstituționalitate vizează articolul 5 alin.(5) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în partea în care această normă stabilește la alin.(5) lit.j) competența instanței de insolabilitate pentru „soluționarea cererii depuse de administratorul

- insolvabilității sau de comitetul creditorilor privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment”, însă nu include, în mod expres, cererea depusă de creditorul individual.
11. Problema de constituționalitate nu privește dreptul creditorului individual de a formula o cerere introductivă în condițiile art. 217 alin. (1) sau art. 226 alin. (1) din Legea insolvabilității. Această chestiune a fost reglementată de legislator prin norme speciale. Problema vizează o altă dimensiune, mai profundă și mai sensibilă din perspectiva statului de drept și anume competența instanței care poate examina o asemenea cerere și poate dispune cea mai severă consecință juridică pentru debitor – încetarea restructurării/restructurării accelerate, revocarea planului și trecerea în faliment.
 12. Articolul 5 din Legea insolvabilității este norma-cadru care reglementează competența instanței de insolvabilitate. Prin urmare, atunci când legislatorul reglementează în mod expres competența instanței pentru soluționarea cererilor privind încetarea restructurării și intrarea în faliment, acesta trebuie să indice complet și previzibil toate subiectele care pot declanșa o asemenea competență.
 13. În redactarea actuală, art. 5 alin. (5) lit. j) menționează doar administratorul insolvabilității și comitetul creditorilor. Creditorul individual lipsește din această normă, deși art. 217 alin. (1) și, pentru procedura accelerată de restructurare, art. 226 alin. (1) permit fiecărui creditor să depună o cerere introductivă care are drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului.
 14. Această lipsă de corelare nu reprezintă o simplă imperfecțiune redacțională. Ea creează o omisiune legislativă cu efecte constituționale, deoarece permite ca o procedură cu impact decisiv asupra existenței juridice și economice a debitorului să fie examinată pe baza unei competențe deduse indirect, prin coroborări judiciare, iar nu stabilite expres de lege.

D. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Legislația pertinentă

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

Articolul 16

Egalitatea

[...]

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidentiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

- „(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

Prevederile relevante ale Legii insolabilității nr.149 din 29.06.2012 sunt următoarele:

Articolul 5

Competența instanței de judecată

- (1) Cererea de intentare a procesului de insolabilitate se examinează de către instanța de judecată (instanța de insolabilitate) în conformitate cu competența jurisdicțională
- (2) Instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.
- (3) Instanța pe al cărei rol se află cauza de insolabilitate examinează din oficiu toate circumstanțele relevante cauzei.
- (4) Încheierile judecătorești pot fi adoptate și fără citarea părților dacă prezenta lege nu prevede altfel în mod expres.
- (5) Principalele competențe ale instanței de insolabilitate în cadrul prezentei legi sînt: a) pronunțarea motivată a hotărârii de intentare a procesului de insolabilitate și, după caz, de intrare în insolabilitate atât prin procedura falimentului, cât și prin procedura de restructurare a debitorului;
b) examinarea obiecțiilor debitorului împotriva cererii introductive a creditorilor și judecarea obiecțiilor creditorilor împotriva intentării procedurii;
c) desemnarea administratorului provizoriu și fixarea remunerației lui, desemnarea administratorului insolabilității sau, după caz, a lichidatorului care va administra procedura pînă la confirmarea ori, după caz, pînă la înlocuirea sa de către adunarea creditorilor, precum și stabilirea atribuțiilor lui pentru această perioadă;
d) destituirea sau acceptarea cererii de demisie a administratorului insolabilității/lichidatorului;
e) ridicarea dreptului debitorului de a își mai conduce activitatea;
f) tragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere care au contribuit la insolabilitatea debitorului, precum și sesizarea organelor de urmărire penală în legătură cu faptele reprobabile săvârșite de aceștia;

- g) judecarea acțiunilor introduse de administratorul insolvenței/lichidator privind nulitatea actelor juridice încheiate de către debitor anterior intentării procesului;
 - h) soluționarea contestațiilor debitorului, ale comitetului creditorilor ori ale oricărei persoane interesate împotriva măsurilor luate de administratorul provizoriu, de administratorul insolvenței/lichidator;
 - i) confirmarea planului procedurii de restructurare sau, după caz, de lichidare după votarea lui de către creditorii;
 - j) **soluționarea cererii depuse de administratorul insolvenței sau de comitetul creditorilor privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment;**
 - k) examinarea raportului administratorului provizoriu, cel al administra-torului insolvenței/lichidatorului;
 - l) anularea hotărârii adunării creditorilor și a comitetului creditorilor;
 - m) ridicarea sechestrelor de pe patrimoniul debitorului și anularea altor măsuri de asigurare sau de limitare a debitorului, administratorului insolvenței și/sau a lichidatorului în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare, aplicate de alte instanțe de judecată sau de organele abilitate în acest sens;
 - n) pronunțarea hotărârii de încetare a procesului;
 - o) alte competențe stabilite de prezenta lege și de Codul de procedură civilă.
- (6) În competența instanței de insolvență intră și controlul judecătoresc asupra activității administratorului provizoriu, administratorului insolvenței și/sau a lichidatorului, procesele și cererile de natură judiciară privind constatarea faptelor aferente procedurii de insolvență.
- (7) Instanța de insolvență nu are în competența sa atribuții manageriale, acestea fiind exercitate de către administratorul provizoriu, administratorul insolvenței/lichidator sau, în mod excepțional, de către debitor dacă nu i s-a ridicat dreptul de a își administra patrimoniul. Deciziile manageriale pot fi controlate sub aspectul oportunității de către creditorii prin organele lor.
- (8) Hotărârile și încheierile instanței de insolvență sînt definitive și executorii din momentul pronunțării.
- (9) Dispozițiile privind incompatibilitatea nu sînt aplicabile instanței de insolvență care pronunță succesiv hotărâri în același dosar de insolvență, cu excepția rejudecării după casarea hotărârii în apel.
- (10) În cazul înaintării unei cereri de strămutare a cauzei care urmează a fi soluționată de către instanța ierarhic superioară potrivit prevederilor art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă nr. 225/2003, acestea i se trimit, în copii certificate de instanța de insolvență, doar actele care se referă la soluționarea cererii de strămutare. Examinarea cererii de strămutare a cauzei nu va afecta continuitatea ședinței de judecată, însă pînă la soluționarea cererii de strămutare se amână pledoariile.

Articolul 217

Cererea de lichidare în cazul nerealizării planului procedurii de restructurare

- (1) Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii de restructurare, debitorul nu respectă prevederile lui sau planul nu este realizat în termen, comitetul creditorilor sau fiecare creditor poate înainta o nouă cerere introductivă, care va avea ca efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolvenței lui.
- (2) Intentarea procedurii falimentului ca rezultat al neexecutării planului procedurii de restructurare conduce la revocarea planului. În acest caz, creditorii ale căror creanțe au fost stinse ca urmare a executării planului sînt obligați să restituie tot ceea ce au primit. Creanțele unor astfel de creditorii se restabilesc în tabelul creanțelor în mărimea corespunzătoare.

- (3) Revocarea planului procedurii de restructurare nu servește temei pentru restituirea sumelor achitate creditorilor masei și creditorilor cu creanțe de rangul întâi și doi în perioada aplicării planului.
- (4) Creanțele amânate sau eșalonate prin planul procedurii de restructurare, odată cu revocarea acestuia, se restabilesc la scadență.
- (5) Înregistrarea cererii menționate la alin. (1) nu suspendă continuarea activității debitorului pînă cînd instanța de insolabilitate nu hotărăște asupra ei.
- (6) Hotărîrea instanței de insolabilitate cu privire la respingerea unei noi cereri introductive poate fi atacată cu apel de către creditorii.
- (7) Respingerea apelului nu exclude posibilitatea înaintării ulterioare de către creditorii a unei cereri introductive dacă aceștia consideră continuarea executării planului procedurii de restructurare drept o cauză a pierderii patrimoniului debitorului, care a afectat interesele creditorilor.
- (8) În partea nereglementată de prezentul articol se aplică efectele prevăzute de legislația civilă la nulitatea actelor juridice.

Articolul 226

Efectele nerealizării planului procedurii accelerate de restructurare

- (1) Dacă, pe parcursul realizării planului procedurii accelerate de restructurare, debitorul încalcă condițiile planului și/sau termenele prevăzute de programul de stingere a creanțelor ori nu asigură rezervarea masei debitoare pentru creanțele trecute cu titlu provizoriu, fiecare creditor este în drept să înainteze instanței de insolabilitate o cerere introductivă, care va avea drept efect intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului fără a mai fi necesară dovada insolabilității lui.
- (2) Articolul 217 se aplică în modul corespunzător.

Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (în continuare – Convenția Europeană), amendată prin protocoalele adiționale la această convenție (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997) sunt următoarele:

Protocolul nr.1 adițional la Convenție

Articolul 1

Protecția proprietății

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

Prevederile relevante ale Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice (adoptat la New York la 16 decembrie 1966 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 217-XII din 28 iulie 1990) sunt următoarele:

Articolul 26

„Toate persoanele sunt egale în fața legii și au, fără discriminare, dreptul la o ocrotire egală din partea legii.

În această privință legea trebuie să interzică orice discriminare și să garanteze tuturor persoanelor o ocrotire egală și eficace contra oricărei discriminări, în special de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, avere, naștere sau întemeiată pe orice altă împrejurare.

Expunerea motivată a autorului asupra pretinselor încălcări a normelor constituționale:

15. Excepția este ridicată într-o cauză pendinte, de către partea ale cărei drepturi și interese legitime sunt afectate prin aplicarea normei contestate. SRL „Șafranăx”, în calitate de debitor față de care se solicită revocarea planului de restructurare accelerată și intrarea în faliment, are un interes direct, actual și personal în clarificarea constituționalității normei care reglementează competența instanței.
16. Obiectul excepției îl constituie o dispoziție legală din Legea insolvenței, act normativ supus controlului de constituționalitate potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.
17. Norma contestată nu poate fi ocolită de instanța de drept comun. Înainte de a examina dacă sunt sau nu întrunite condițiile art. 217 sau art. 226 din Legea insolvenței, instanța trebuie să stabilească dacă Legea insolvenței îi conferă competența de a soluționa cererea creditorului individual privind încetarea restructurării și intrarea în faliment.
18. Prezenta excepție nu solicită Curții Constituționale să interpreteze circumstanțele cauzei concrete și nici să stabilească dacă cererea AMCO-Asset Management SPA este întemeiată sau nu. Se solicită verificarea constituționalității unei omisiuni legislative din norma de competență, omisiune care permite examinarea unei cereri cu efect lichidator fără ca legea să prevadă expres, în norma generală de competență a instanței de insolvență, cererea depusă de creditorul individual.
19. De asemenea, excepția nu repetă obiectul sesizărilor examinate anterior de Curtea Constituțională cu privire la art. 217 sau art. 226 din Legea insolvenței. Acele sesizări au privit, în esență, dreptul creditorului de a depune cererea, lipsa necesității dovedirii insolvenței sau efectele revocării planului. Prezenta excepție privește o altă problemă: lipsa unei reglementări exprese, clare și previzibile a competenței instanței de insolvență pentru cererea creditorului individual.
 - a) **Încălcarea art. 1 alin. (3) din Constituție – principiul statului de drept și exigența securității juridice**
20. Potrivit art. 1 alin. (3) din Constituție, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care dreptatea, drepturile și libertățile omului reprezintă valori supreme și sunt garantate. Statul de drept presupune, înainte de toate, previzibilitatea legii. Norma juridică trebuie să permită destinatarului să cunoască, într-o măsură rezonabilă, consecințele juridice ale conduitei sale, autoritatea competentă să decidă asupra drepturilor sale și procedura prin care această autoritate poate interveni.
21. În materia insolvenței, exigența previzibilității este mai strictă decât în procedurile civile obișnuite. Procedura de insolvență nu privește doar un litigiu individual dintre două părți. Ea afectează patrimoniul debitorului, drepturile tuturor creditorilor, activitatea economică a întreprinderii, raporturile contractuale aflate în derulare și securitatea circuitului civil.
22. Revocarea planului de restructurare și intrarea în faliment reprezintă una dintre cele mai grave intervenții judiciare în viața juridică a debitorului. Această măsură schimbă radical regimul juridic al patrimoniului, deschide etapa lichidării și poate conduce la încetarea existenței economice a debitorului. O asemenea consecință nu poate fi declanșată printr-o competență neclară.
23. Articolul 5 alin. (5) lit. j) din Legea insolvenței reglementează expres competența instanței de insolvență de a soluționa cererea privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în

faliment. Însă norma indică doar două categorii de autori ai cererii: administratorul insolvabilității și comitetul creditorilor.

24. Creditorul individual nu este inclus în textul normei de competență. În același timp, art. 217 alin. (1) și art. 226 alin. (1) permit creditorului individual să formuleze o cerere introductivă cu același efect juridic: intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului debitorului.
25. Rezultă o ruptură normativă între norma care conferă dreptul de sesizare și norma care stabilește competența instanței. Prima normă permite creditorului individual să depună cererea. A doua normă, care reglementează competența instanței, nu include această ipoteză.
26. Această omisiune legislativă creează incertitudine asupra temeiului competenței instanței. Instanța este pusă în situația de a alege între mai multe construcții interpretative: aplicarea art. 5 alin. (5) lit. a), deși această normă privește hotărârea de intentare a procesului de insolvabilitate la etapa inițială; aplicarea art. 5 alin. (5) lit. j), prin extinderea subiectelor enumerate expres; aplicarea art. 5 alin. (5) lit. o), ca normă reziduală; sau aplicarea directă a art. 217 și art. 226 ca norme de competență.
27. Această pluralitate de soluții posibile demonstrează lipsa de previzibilitate a legii. Într-un stat de drept, competența instanței nu trebuie reconstruită de judecător prin coroborări succesive atunci când este vorba de lichidarea patrimoniului debitorului. Competența trebuie să rezulte clar din lege.
28. Prezența lit. o) în art. 5 alin. (5) nu înlătură problema de constituționalitate. Această literă poate acoperi competențe speciale stabilite în alte dispoziții ale legii, însă nu poate substitui obligația legislatorului de a reglementa expres, în lit. j), toate categoriile de cereri care urmăresc încetarea restructurării și intrarea în faliment.
29. Dacă art. 5 alin. (5) lit. j) a fost introdus tocmai pentru a reglementa competența instanței în materia încetării restructurării și intrării în faliment, această normă trebuia să fie completă. Selectarea doar a administratorului insolvabilității și a comitetului creditorilor, cu omisiunea creditorului individual, creează aparența că doar aceste două categorii de subiecte intră în sfera competenței expres stabilite de lit. j).
30. Normele de competență nu pot fi extinse prin analogie. Competența judiciară este o garanție a statului de drept, nu o formalitate procedurală. Ea indică cine poate decide, în ce condiții și asupra cărei materii. Cu cât efectul hotărârii este mai sever, cu atât norma de competență trebuie să fie mai clară.
31. Prin urmare, omisiunea legislativă din art. 5 alin. (5) lit. j) contravine art. 1 alin. (3) din Constituție, deoarece afectează securitatea juridică, previzibilitatea procedurii și protecția împotriva aplicării arbitrare a legii.

b) Încălcarea art. 20 din Constituție — accesul la o instanță competentă

32. Articolul 20 din Constituție garantează accesul liber la justiție și dreptul persoanei la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente.
33. Textul constituțional nu garantează accesul la orice instanță, ci accesul la o instanță competentă. Competența instanței reprezintă o condiție esențială a protecției judiciare efective. O hotărâre pronunțată de o instanță a cărei competență nu este stabilită clar de lege nu oferă părților o garanție suficientă împotriva arbitrarului.
34. În prezenta cauză, debitorul nu contestă abstract existența unei instanțe de insolvabilitate. Problema constă în faptul că norma specială de competență, art. 5 alin. (5) lit. j), nu prevede

expres că instanța de insolvabilitate examinează și cererea creditorului individual privind încetarea restructurării și intrarea în faliment.

35. Prin această omisiune, accesul la justiție devine incert atât pentru creditor, cât și pentru debitor. Creditorul individual are un drept de sesizare prevăzut de art. 217 și art. 226, dar norma generală de competență nu indică expres instanța competentă să examineze cererea sa. Debitorul, la rândul său, este expus unei proceduri cu efect lichidator fără ca legea să stabilească în mod complet și previzibil temeiul competenței instanței.
36. Accesul la justiție nu se reduce la posibilitatea materială de a depune o cerere. El include dreptul părților de a cunoaște cadrul procedural în care cererea va fi examinată, competența instanței, limitele controlului judiciar și efectele hotărârii.
37. În lipsa unei reglementări clare, instanța de drept comun este pusă în situația de a completa omisiunea prin interpretare. Această soluție nu este compatibilă cu art. 20 din Constituție atunci când interpretarea privește însăși competența de a dispune falimentul debitorului.
38. În materie de insolvabilitate, hotărârea privind intrarea în faliment nu produce efecte doar între autorul cererii și debitor. Ea afectează toți creditorii, masa debitoare, administratorul insolvabilității, raporturile juridice în curs și circuitul civil. De aceea, competența instanței trebuie să fie reglementată expres și complet.
39. Omisiunea creditorului individual din art. 5 alin. (5) lit. j) creează un acces la justiție imperfect reglementat. Legiuitorul a deschis calea procedurală prin art. 217 și art. 226, dar nu a corelat această cale cu norma de competență din art. 5. Această lipsă de corelare afectează efectivitatea protecției judiciare și contravine art. 20 din Constituție.
 - c) **Încălcarea art. 23 din Constituție — calitatea legii și dreptul persoanei de a-și cunoaște drepturile și obligațiile**
40. Articolul 23 din Constituție garantează dreptul fiecărei persoane de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. Această garanție obligă statul să adopte norme accesibile, clare și previzibile, în special atunci când acestea reglementează proceduri judiciare cu efecte patrimoniale grave.
41. În cazul analizat, destinatarul legii trebuie să poată înțelege, din conținutul normei, cine poate sesiza instanța, care instanță are competența să examineze cererea și ce efecte poate produce hotărârea pronunțată.
42. Articolul 217 alin. (1) și art. 226 alin. (1) răspund doar parțial acestei exigențe. Ele indică faptul că fiecare creditor poate înainta o cerere introductivă. Însă art. 5 alin. (5) lit. j), norma care reglementează competența instanței pentru încetarea restructurării și intrarea în faliment, nu include cererea creditorului individual.
43. Această lipsă de sincronizare normativă creează o incertitudine reală. O persoană care citește art. 5 alin. (5) lit. j) poate înțelege că instanța de insolvabilitate soluționează doar cererile depuse de administratorul insolvabilității sau de comitetul creditorilor. O persoană care citește art. 217 sau art. 226 poate înțelege că și creditorul individual poate depune cererea. Legea nu explică în mod clar cum se conciliază aceste două soluții.
44. În procedurile obișnuite, o anumită marjă de interpretare poate fi inevitabilă. Totuși, în procedura de insolvabilitate, unde efectul este revocarea planului și lichidarea patrimoniului, standardul de claritate trebuie să fie mai ridicat. Nu este suficient ca soluția să poată fi dedusă de un profesionist al dreptului printr-un exercițiu de coroborare. Ea trebuie să rezulte coerent din arhitectura legii.

45. Calitatea legii nu se apreciază doar prin existența unor texte dispersate, ci prin coerența lor funcțională. O lege este previzibilă atunci când normele care conferă drepturi, cele care stabilesc competența și cele care reglementează efectele procedurii se susțin reciproc. În prezenta materie, această coerență lipsește.
46. Omisiunea creditorului individual din art. 5 alin. (5) lit. j) îi privează pe destinatarii normei de posibilitatea de a cunoaște cu certitudine dacă cererea acestuia intră în competența expresă a instanței de insolvență sau dacă această competență trebuie dedusă din alte texte. Această incertitudine este incompatibilă cu art. 23 din Constituție.

d) Încălcarea art. 26 din Constituție — dreptul la apărare

47. Articolul 26 din Constituție garantează dreptul la apărare pe tot parcursul procesului. Acest drept nu se limitează la posibilitatea formală de a depune obiecții sau de a fi asistat de avocat. El presupune posibilitatea reală de a identifica exact cadrul procedural, temeiul competenței instanței, calitatea autorului cererii și limitele în care instanța poate interveni.
48. Într-o procedură privind revocarea planului de restructurare și trecerea în faliment, apărarea debitorului începe cu verificarea admisibilității cererii. Debitorul trebuie să poată invoca, în mod efectiv, lipsa calității procesuale, lipsa temeiului legal, lipsa competenței instanței sau neîndeplinirea condițiilor legale pentru trecerea în faliment.
49. Atunci când norma de competență este incompletă, dreptul la apărare este afectat chiar în punctul său de plecare. Debitorul nu mai poate construi o apărare pe baza unui text clar, ci este obligat să combată o competență dedusă prin interpretarea cumulată a mai multor norme.
50. Diferența nu este formală. Dacă cererea este depusă de administratorul insolvenței sau de comitetul creditorilor, art. 5 alin. (5) lit. j) stabilește expres competența instanței. Dacă aceeași cerere, cu același efect juridic, este depusă de creditorul individual, competența nu mai rezultă expres din aceeași normă. Debitorul este pus în fața unei proceduri identice ca efect, dar diferite ca previzibilitate procedurală.
51. O apărare efectivă presupune reguli clare. Debitorul trebuie să știe nu doar ce i se impută, ci și în temeiul căreia competența instanța poate examina cererea care urmărește lichidarea patrimoniului său.
52. Omisiunea legislativă din art. 5 alin. (5) lit. j) afectează dreptul la apărare, deoarece transformă competența instanței într-o chestiune interpretativă, deși aceasta trebuie să fie un element cert al procesului. În lipsa clarității competenței, apărarea devine mai puțin previzibilă și mai puțin efectivă. Prin urmare, norma contestată, în partea omisiunii legislative indicate, contravine art. 26 din Constituție.

e) Încălcarea art. 46 din Constituție — dreptul de proprietate și protecția patrimoniului debitorului

53. Articolul 46 din Constituție garantează dreptul la proprietate privată și protecția acesteia. În procedura de insolvență, patrimoniul debitorului este supus unui regim special, însă acest regim nu exclude garanțiile constituționale ale proprietății.
54. Revocarea planului de restructurare și intrarea în faliment reprezintă o ingerință serioasă în exercițiul dreptului de proprietate. Chiar dacă intrarea în faliment nu echivalează, în sine, cu o expropriere, ea determină schimbarea regimului juridic al patrimoniului, orientarea procedurii spre lichidare și diminuarea substanțială a libertății debitorului de a-și continua activitatea economică.

55. O asemenea ingerință poate fi compatibilă cu Constituția doar dacă este prevăzută de o lege clară, previzibilă și însoțită de garanții procedurale suficiente. Condiția „prevăzută de lege” nu se reduce la existența unei baze legale generale. Ea presupune o reglementare suficient de precisă a autorității competente și a procedurii aplicabile.
56. În speță, art. 217 și art. 226 permit creditorului individual să depună cererea, însă art. 5 alin. (5) lit. j), norma centrală privind competența instanței de insolvență, nu include această ipoteză. Prin urmare, ingerința în patrimoniul debitorului se poate produce în baza unei competențe neexprimate complet în norma de competență.
57. Această situație afectează protecția constituțională a proprietății. Patrimoniul debitorului nu poate fi orientat spre lichidare în baza unei arhitecturi procedurale neclare. Într-un domeniu atât de sensibil, legislatorul trebuie să indice expres cine poate declanșa competența instanței și în ce condiții.
58. Omisiunea legislativă criticată nu protejează nici interesul creditorilor. Dimpotrivă, ea creează riscul ca hotărârea de intrare în faliment să fie pronunțată într-un cadru procedural contestabil, ceea ce poate genera noi litigii, întârzieri și instabilitate pentru toți participanții la procedură.
59. Protecția proprietății nu aparține doar debitorului în sens restrâns. Într-o procedură colectivă, securitatea patrimoniului debitorului servește și creditorilor, pentru că masa debitoare constituie sursa de satisfacere a creanțelor. O procedură neclară afectează întregul echilibru al insolvenței.
60. Din aceste motive, omisiunea legislativă din art. 5 alin. (5) lit. j) este contrară art. 46 din Constituție, coroborat cu art. 1 alin. (3), art. 20 și art. 23 din Constituție.
- f) Încălcarea art. 54 din Constituție — lipsa unei ingerințe prevăzute de lege în mod clar și proporțional**
61. Articolul 54 din Constituție permite restrângerea exercițiului unor drepturi numai în condițiile legii, cu respectarea principiului proporționalității și doar dacă măsura este necesară într-o societate democratică.
62. În prezenta cauză, ingerința potențială este evidentă: revocarea planului de restructurare și intrarea în faliment afectează administrarea patrimoniului, continuitatea activității debitorului, drepturile creditorilor și stabilitatea raporturilor juridice create prin planul confirmat de instanță.
63. Prima condiție a oricărei ingerințe constituționale este existența unei legi clare. Această condiție nu este îndeplinită atunci când norma de competență omite una dintre categoriile de subiecte care pot declanșa procedura.
64. Nu se contestă faptul că legislatorul poate permite creditorului individual să sesizeze instanța atunci când planul nu este executat. O asemenea opțiune ține de marja de apreciere legislativă. Se contestă însă faptul că legislatorul a omis să coreleze acest drept procedural cu norma care stabilește competența instanței.
65. O restrângere a drepturilor poate fi proporțională doar dacă este previzibilă. O măsură care depinde de completarea judiciară a normei de competență nu satisface standardul constituțional al legalității.
66. În această materie, proporționalitatea nu se verifică doar prin scopul urmărit, adică protecția creditorilor. Ea se verifică și prin calitatea procedurii. Protecția creditorilor nu justifică o

- procedură neclară, iar eficiența insolvenței nu poate fi construită pe incertitudinea competenței instanței.
67. Prin urmare, omisiunea legislativă din art. 5 alin. (5) lit. j) nu corespunde exigențelor art. 54 din Constituție, coroborat cu drepturile fundamentale afectate.
 68. S-ar putea afirma că problema semnalată poate fi soluționată prin interpretarea sistemică a Legii insolvenței, în special prin coroborarea art. 5 alin. (5) lit. o) cu art. 217 și art. 226. O asemenea abordare nu răspunde, însă, problemei constituționale ridicate.
 69. Prezenta excepție nu pornește de la existența unei contradicții obișnuite între două texte legale. Ea pornește de la o omisiune în norma care reglementează competența instanței într-o procedură cu efect lichidator.
 70. Există o diferență esențială între interpretarea unei norme materiale și completarea unei norme de competență. Normele materiale pot necesita, uneori, coroborări și interpretări sistemice. Normele de competență trebuie să fie clare din chiar textul legii, deoarece ele delimitează puterea instanței de a interveni asupra drepturilor părților.
 71. În plus, art. 5 alin. (5) lit. j) nu este o normă generală, ci o normă specială exact pentru situația încetării restructurării și intrării în faliment. Dacă această normă specială enumeră doar administratorul insolvenței și comitetul creditorilor, instanțele pot ajunge la soluții diferite cu privire la cererea creditorului individual: fie o vor încadra la lit. j), prin extinderea textului; fie la lit. o), prin norma reziduală; fie direct la art. 217 sau art. 226; fie la lit. a), prin asimilarea cu intentarea procesului de insolvență.
 72. Existența acestor soluții concurente arată că problema nu este una de simplă interpretare, ci una de calitate a legii. Legea nu oferă un răspuns clar exact în punctul în care claritatea este indispensabilă: competența instanței care poate dispune falimentul.
 73. Instanța de judecată nu poate repara, prin interpretare, o omisiune legislativă care privește însăși întinderea competenței sale. O asemenea omisiune trebuie analizată de Curtea Constituțională, deoarece afectează raportul dintre puterea legislativă și puterea judecătorească, securitatea juridică și garanțiile procesului echitabil.
 74. Articolul 5 alin. (5) lit. j) din Legea insolvenței reglementează competența instanței de insolvență privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment. Cu toate acestea, norma omite creditorul individual, deși art. 217 alin. (1) și art. 226 alin. (1) îi conferă acestuia dreptul de a depune o cerere introductivă cu același efect juridic.
 75. Această omisiune creează o incertitudine normativă incompatibilă cu principiul statului de drept. Într-o materie în care hotărârea instanței poate conduce la lichidarea patrimoniului debitorului, competența nu poate fi dedusă, presupusă sau completată prin analogie. Ea trebuie să fie prevăzută expres, clar și previzibil.
 76. Lipsa creditorului individual din art. 5 alin. (5) afectează accesul la o instanță competentă, dreptul de a cunoaște cadrul legal aplicabil, dreptul la apărare și protecția patrimoniului debitorului.
 77. Pentru aceste motive, se solicită admiterea excepției de neconstituționalitate și constatarea omisiunii legislative contrare Constituției în articolul 5 alin. (5) din Legea insolvenței nr. 149/2012, în partea în care nu prevede expres competența instanței de insolvență de a examina cererea creditorului individual privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment.

E. Cerințele Autorului:

Prin prezenta, autorul sesizării solicită admiterea spre examinare în fond a excepției de neconstituționalitate și:

- (1) Constatarea existenței unei omisiuni legislative cu relevanță constituțională în art. 5 alin. (5) din Legea insolvenței, în măsura în care norma stabilește competența instanței de insolvență pentru soluționarea cererii depuse de administratorul insolvenței sau de comitetul creditorilor privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment, însă nu prevede expres aceeași competență pentru cererea depusă de creditorul individual în temeiul art. 217 alin. (1) și art. 226 alin. (1) din aceeași lege.
- (2) Constatarea neconstituționalității art. 5 alin. (5) din Legea insolvenței, în partea omisiunii legislative de a include creditorul individual printre subiecții a căror cerere privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment intră în competența expresă a instanței de insolvență întrucât contravine art. 1 alin. (3), art. 20, art. 23, art. 26, art. 46 și art. 54 din Constituție, întrucât afectează principiul statului de drept, securitatea juridică, accesul la o instanță competentă, calitatea legii, dreptul la apărare și protecția patrimoniului debitorului.
- (3) Pronunțarea unei adrese către Parlament, în vederea completării art. 5 alin. (5) din Legea insolvenței nr. 149/2012, astfel încât norma să prevadă expres competența instanței de insolvență de a examina și cererea depusă de creditorul individual privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Nu sunt.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe propria mea onoare că informațiile prezentate Curții în prezenta sesizare sunt veridice.

Cu deosebită considerație,
Avocat Tudor Leșanu

ÎN CHEIERE

În numele Legii

08 mai 2026

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Central

În componența completului:

Președintele ședinței, judecătorul

Guțan Vitalie

Grefier

Boclinca Gabriela

examinând în sediul instanței, în ședință publică, în cadrul examinării cererii introductive a creditorului AMCO-Asset Management Company SPA privind revocarea planului și intrarea în faliment a debitorului SRL ”Șafranăx”,

cererea reprezentantului debitorului SRL ”Șafranăx”, avocatul Leșanu Tudor de ridicare a excepției de neconstituționalitate,

A CONSTATAT:

La 07.06.2017, administratorul SRL ”Șafranăx”, Mînzat Valentin a înaintat cerere introductivă privind recunoașterea debitorului în dificultate financiară și intentarea procedurii accelerate de restructurare față de SRL ”Șafranăx”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2017, s-a admis cererea introductivă depusă de debitorul SRL ”Șafranăx” privind intentarea procedurii accelerate de restructurare, s-a instituit perioada de observație și s-a desemnat în calitate de administrator provizoriu Negură Cristina, totodată fiind stabilită pentru data de 23.10.2017 termenul limită de înregistrare a cererilor de admiterea a creanțelor asupra patrimoniului debitorului, 31.10.2017 termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului de creanțe.

În termenul instituit de către instanță, administratorul provizoriu Negură Cristina a prezentat la materialele cauzei tabelul creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SRL ”Șafranăx”.

Potrivit încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2018, pricina intentată la cererea introductivă a SRL ”Șafranăx” privind intentarea procedurii accelerate de restructurare, a fost transmisă pentru examinare instanței competente – Judecătoriei Chișinău.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 februarie 2018, a fost primit în procedură cauza dată și stabilită ședința de validare a creanțelor pentru data de 23.04.2018, ora 14-00 și adunarea creditorilor de votare a planului procedurii accelerate de restructurare pentru data de 26.04.2018, ora 14-00. Adunarea creditorilor de votare a planului procedurii accelerate de restructurare nu a avut loc din lipsă de cvorum.

Potrivit avizului publicat în Monitorul Oficial a RM nr. 142-148 (6537-6543) din 04.05.2018, adunarea creditorilor SRL ”Șafranăx” în procedură accelerată de restructurare a fost convocată repetat pentru data de 11.05.2018 ora 15:00, fiind notificați creditorii că pot lua cunoștință de conținutul planului procedurii accelerate de restructurare a SRL ”Șafranăx” la sediul debitorului din str. Iazului, 3/1, mun. Chișinău și că este admisă și votarea prin corespondență a planului procedurii accelerate de restructurare.

La 10.05.2018, administratorul SRL ”Șafranăx”, Mînzat Valentin a prezentat instanței de insolvență planul procedurii de restructurare.

La 22.05.2018, administratorul provizoriu SRL ”Șafranăx”, Negură Cristina a prezentat instanței de insolvență procesul-verbal din 11.05.2018 al adunării repetate a creditorilor SRL ”Șafranăx” în procedură accelerată de restructurare, solicitând instanței

confirmarea planului procedurii accelerate de restructurare a SRL "Șafranăx", acceptat de către adunarea repetată a creditorilor SRL "Șafranăx" din 11.05.2018.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău (sediul Centru) din 24 mai 2018, a fost confirmat planul procedurii accelerate de restructurare a SRL "Șafranăx", cu sediul în mun. Chișinău, str. Armenească, 15, IDNO: 1002600024928, acceptat de către adunarea repetată a creditorilor SRL "Șafranăx" din 11.05.2018. S-a încetat procedura accelerată de restructurare și s-a aplicat în privința debitorului SRL "Șafranăx" planul procedurii accelerate de restructurare. S-a confirmat în funcția de administrator al insolvenței SRL "Șafranăx" pe perioada planului procedurii accelerate de restructurare, administratorul autorizat Negură Cristina, deținătoarea autorizației nr. 73 din 14.01.2015.

La 13.12.2024, creditorul AMCO-Asset Management Company SPA a înaintat în temeiul art. 217 și 226 din Legea insolvenței, cerere introductivă privind intrarea în faliment și lichidarea patrimoniului SRL "Șafranăx"

La 05.03.2025, administratorul autorizat Negură Cristina a depus referință la cererea introductivă a creditorului AMCO-Asset Management Company SPA, prin care a solicitat admiterea acesteia, revocarea planului procedurii accelerate de restructurare și intentarea procedurii de faliment față de SRL "Șafranăx" cu lichidarea patrimoniului.

La 05.05.2026, în ședința de examinare a cererii introductive a creditorului AMCO-Asset Management Company SPA, reprezentantul debitorului SRL "Șafranăx", avocatul Leșanu Tudor a înaintat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale privitor la expunerea asupra următoarelor solicitări:

(1) Constatarea existenței unei omisiuni legislative cu relevanță constituțională în art. 115 alin. (1) lit. d), art. 217 și art. 226 din Legea insolvenței nr. 149/2012, în măsura în care aceste norme nu reglementează expres, clar și corelativ că revocarea planului procedurii de restructurare sau a planului procedurii accelerate de restructurare și intrarea debitorului în faliment se pronunță prin hotărâre judecătorească.

(2) Constatarea neconstituționalității art. 115 alin. (1) lit. d) din Legea insolvenței, în partea în care prevede că instanța de insolvență decide prin încheiere intrarea imediată în faliment în ipoteza neîndeplinirii obligațiilor de plată și a celorlalte sarcini asumate în condițiile planului confirmat, fără a fi corelat cu art. 217 și art. 226 din aceeași lege, care reglementează aceeași ipoteză ca o cerere introductivă asupra căreia instanța hotărăște.

(3) Constatarea neconstituționalității omisiunii legislative din art. 115 alin. (1) lit. d), art. 217 și art. 226 din Legea insolvenței, în partea în care legislatorul nu a prevăzut expres că actul judecătoresc prin care se dispune revocarea planului procedurii de restructurare sau a planului procedurii accelerate de restructurare și intrarea debitorului în faliment este hotărârea judecătorească, întrucât această omisiune contravine art. 1 alin. (3), art. 20, art. 23, art. 26, art. 46 și art. 54 din Constituție, afectând principiul statului de drept, securitatea juridică, accesul la o instanță competentă, calitatea legii, dreptul la apărare și protecția patrimoniului debitorului.

Tot la 05.05.2026, în aceeași ședință, reprezentantul debitorului SRL "Șafranăx", avocatul Leșanu Tudor a înaintat verbal și cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale privitor la expunerea asupra următoarelor solicitări:

(1) Constatarea existenței unei omisiuni legislative cu relevanță constituțională în art. 5 alin. (5) din Legea insolvenței, în măsura în care norma stabilește competența instanței de insolvență pentru soluționarea cererii depuse de administratorul insolvenței sau de comitetul creditorilor privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment, însă nu prevede expres aceeași competență pentru cererea depusă de creditorul individual în temeiul art. 217 alin. (1) și art. 226 alin. (1) din aceeași lege.

(2) Constatarea neconstituționalității art. 5 alin. (5) din Legea insolvenței, în partea omisiunii legislative de a include creditorul individual printre subiecții a căror cerere privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment intră în competența

expresă a instanței de insolvabilitate întrucât contravine art. 1 alin. (3), art. 20, art. 23, art. 26, art. 46 și art. 54 din Constituție, întrucât afectează principiul statului de drept, securitatea juridică, accesul la o instanță competentă, calitatea legii, dreptul la apărare și protecția patrimoniului debitorului.

(3) Pronunțarea unei adrese către Parlament, în vederea completării art. 5 alin. (5) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, astfel încât norma să prevadă expres competența instanței de insolvabilitate de a examina și cererea depusă de creditorul individual privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment.

Reprezentantul debitorului SRL "Șafranăx", avocatul Leșanu Tudor în ședință a susținut ambele cereri și a solicitat admiterea lor.

Reprezentantul creditorului AMCO-Asset Management Company SPA, avocatul Cucu Mihail a solicitat respingerea cererilor.

Administratorul insolvabilității SRL "Șafranăx", Negură Cristina în ședință la fel a solicitat respingerea cererilor.

Analizând solicitările formulată de către reprezentantul debitorului SRL "Șafranăx", avocatul Leșanu Tudor privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată le admite, din considerentele ce urmează.

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Reglementări similare se regăsesc și în art. 356 Cod de procedură civilă, potrivit căroră cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.

Potrivit art. 12¹ alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

În acest context, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: "82. [j]udecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate

constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”

Din conținutul primei solicitări de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează următoarele norme:

art. 115 alin. (1), lit. d) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, sub trei aspecte:

- (1) Constatarea existenței unei omisiuni legislative cu relevanță constituțională în art. 115 alin. (1) lit. d), art. 217 și art. 226 din Legea insolvenței nr. 149/2012, în măsura în care aceste norme nu reglementează expres, clar și corelativ că revocarea planului procedurii de restructurare sau a planului procedurii accelerate de restructurare și intrarea debitorului în faliment se pronunță prin hotărâre judecătorească.

- (2) Constatarea neconstituționalității art. 115 alin. (1) lit. d) din Legea insolvenței, în partea în care prevede că instanța de insolvență decide prin încheiere intrarea imediată în faliment în ipoteza neîndeplinirii obligațiilor de plată și a celorlalte sarcini asumate în condițiile planului confirmat, fără a fi corelat cu art. 217 și art. 226 din aceeași lege, care reglementează aceeași ipoteză ca o cerere introductivă asupra căreia instanța hotărăște.

- (3) Constatarea neconstituționalității omisiunii legislative din art. 115 alin. (1) lit. d), art. 217 și art. 226 din Legea insolvenței, în partea în care legislatorul nu a prevăzut expres că actul judecătoresc prin care se dispune revocarea planului procedurii de restructurare sau a planului procedurii accelerate de restructurare și intrarea debitorului în faliment este hotărârea judecătorească, întrucât această omisiune contravine art. 1 alin. (3), art. 20, art. 23, art. 26, art. 46 și art. 54 din Constituție, afectând principiul statului de drept, securitatea juridică, accesul la o instanță competentă, calitatea legii, dreptul la apărare și protecția patrimoniului debitorului.

Iar din conținutul celei de-a doua solicitări de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează următoarele norme:

art. 5 alin. (5) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, sub următoarele aspecte:

- (1) Constatarea existenței unei omisiuni legislative cu relevanță constituțională în art. 5 alin. (5) din Legea insolvenței, în măsura în care norma stabilește competența instanței de insolvență pentru soluționarea cererii depuse de administratorul insolvenței sau de comitetul creditorilor privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment, însă nu prevede expres aceeași competență pentru cererea depusă de creditorul individual în temeiul art. 217 alin. (1) și art. 226 alin. (1) din aceeași lege.

- (2) Constatarea neconstituționalității art. 5 alin. (5) din Legea insolvenței, în partea omisiunii legislative de a include creditorul individual printre subiecții a căror cerere privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment intră în competența expresă a instanței de insolvență întrucât contravine art. 1 alin. (3), art. 20, art. 23, art. 26, art. 46 și art. 54 din Constituție, întrucât afectează principiul statului de drept, securitatea juridică, accesul la o instanță competentă, calitatea legii, dreptul la apărare și protecția patrimoniului debitorului.

- (3) Pronunțarea unei adrese către Parlament, în vederea completării art. 5 alin. (5) din Legea insolvenței nr. 149/2012, astfel încât norma să prevadă expres competența instanței de insolvență de a examina și cererea depusă de creditorul individual privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment.

În acest context, instanța menționează că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că, normele vizate de către reprezentantul autorului sesizării constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către reprezentantul debitorului SRL ”Șafranăx”, avocatul Leșanu Tudor, iar normele vizate nu au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate sub aspectul invocat.

Referitor la afirmația reprezentantului titularului cererii introductive, cât și a administratorului insolvenței, cum că la această etapă (pledoariile) nu mai este posibilă depunerea cererilor, instanța reține următoarele.

Potrivit art. 12¹ alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, *instanța de judecată*, din oficiu sau *la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională*.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

(5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Pornind de la normele legale care reglementează instituția ridicării excepției de neconstituționalitate, instanța reține că acestea nu condiționează și nici nu limitează etapa la care poate fi ridicată o asemenea excepție, unica condiție fiind cea de la art. 12¹ alin. (5) Cod de procedură civilă - *doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii*.

Din aceste considerente, ținând cont că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecării, având în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, instanța admite solicitarea reprezentantului debitorului SRL ”Șafranăx”, avocatul Leșanu Tudor și ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (5) și 115 alin. (1) lit. d) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței, art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

d i s p u n e:

Se admite cererea reprezentantului debitorului SRL ”Șafranăx”, avocatul Leșanu Tudor de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepțiile de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (5) și 115 alin. (1) lit. d) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012.

Se amână pledoariile până la soluționarea de către Curtea Constituțională a sesizărilor privind excepția de neconstituționalitate.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere și sesizările de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pentru a fi examinate conform competenței.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

judecătorul

Copia corespunde originalului

Judecătorul

/semnătura/

Guțan Vitalie

Guțan Vitalie